

Hautaustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.2.2026 alkaen

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025
490/05.00/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2026 seuraavat kohdat astuvan voimaan 1.2.2026 alkaen:

2. Hautauspalvelumaksut
2.2. Tuhkaaminen
Arkun kylmiösäilytys
Uurnan säilytys

3. Muut maksut
Muistomerkit

4. Kappelimaksut
Vainajan näyttö

2) esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaustoimen hinnastoesityksen 2026 hautojen lunastusta ja hallinta-ajan jatkamista koskevat kohdat astuvan voimaan 1.2.2026 alkaen:

1.2 Tuhkahaudan lunastaminen
1.3 Haudan hallinta-ajan jatkaminen

Käsittely

Päätös

Selostus

Seurakuntayhtymän hautaustoimen voimassaolevan hinnaston mukaiset toimenpidemaksut ovat olleet voimassa 1.1.2025 alkaen ja ne on vahvistettu kirkkoneuvoston kokouksessa 23.10.2024. Tämänhetkiset hautojen lunastusmaksut ovat olleet voimassa 1.1.2025 alkaen ja ne on vahvistettu kirkkovaltuuston kokouksessa 12.12.2024.

Kirkkolain mukaan seurakuntien on hautaustoimen maksuista päätettäessä otettava huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Hautaustoimilaki mahdollistaa myös erisuuruisten haudan lunastushintojen ja hautaamiseen liittyvien toimenpidemaksujen perimisen. Tämä on mahdollista niiden vainajien hautaamisen yhteydessä, joilla ei ole kotikuntaa koskevaan lakiin perustuvaa oikeutta tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaahan. Hautaustoimilain mukaan seurakunta on velvollinen osoittamaan hautasijan niille vainajille, joiden kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella.

Hautaustoimen maksuhinnastoesityksen tarkistuksen perusteena ja lähtökohtana on ollut seurakuntayhtymälle hautaustoimen tehtävistä aiheutuvat todelliset kustannukset.

Hautaustoimilaki (457/2003)

6 § Hautaustoimessa perittävät maksut

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Hautaustoimen kokonaiskustannus vuoden 2026 talousarvion mukaan on 11,9 milj. euroa. Toimintatuottoja on budjetoitu 4,4 milj. euroa. Valtion rahoituksesta 80 % osoitetaan hautaustoimelle ja tämä osuus on 7,1 milj. euroa. Tällöin hautaustoimen alijäämäksi jää 0,4 milj. euroa. Tämä alijäämä tulee kattaa maksutuottoja korottamalla. Tällä hinnastoesityksellä pystytään arvioiden mukaan lisäämään hautaustoimen maksutuottoja 400.000 eurolla, jotta alijäämä saadaan katetuksi. Maksutuottojen toteutuminen riippuu kuitenkin aina hautausten määrästä ja hautaustapojen valinnasta.

Arkun kylmiösäilytysmaksua esitetään korotettavaksi siten, että kylmiösäilytyksen hinta on 50€/vko ensimmäisen kolmen viikon ajalta. Tämä hinta vastaa kirkkohallituksen suositushintaa kylmiösäilytyksestä. Kylmiösäilytysmaksuilla katetaan mm. kylmiöiden ylläpito-, korjaus- ja henkilöstökuluja sekä kylmiöinvestointien poistoja. Malmin hautausmaan vainajakylmiöissä on käynnissä parhaillaan mittava remontti, jossa uusitaan kylmiöiden jäähdytyslaitteet, putkistot ja kylmiöiden sisällä olevat lauhduttimet. Vastaava remontti toteutetaan lähivuosina myös Hietaniemen ja Honkanummen vainajakylmiöihin.

Maksuhinnastoon esitetään uutena maksuna vainajan näyttötilaisuudesta perittävää 80 euron suuruista maksua. Vainajannäyttö on lisäpalvelu, jota hautaustoimilaki ei edellytä, mutta jonka toteuttaminen edellyttää hallinnollista työtä sekä tila- ja henkilöstövarauksen.

Uutena maksuna esitetään myös uurnan säilytysmaksua kuuden kuukauden säilytyksen jälkeen. Uurnan säilytysmaksu olisi 30€/alkava kuukausi. Uurnan säilytyksestä ei peritä maksua ensimmäisen puolen vuoden ajalta. Hautaustoimilain mukaan tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan.

Urnahaudan lunastushinta esitetään nostettavaksi 150 eurosta 180 euroon. Muistolehtohaudan lunastushinta esitetään nostettavaksi 60 eurosta 90 euroon, kuten myös Kallion kirkon kalliohaudan lunastushinta. Ulkopaikkakuntalaisen muistolehtohaudan lunastushinta nousisi esityksen mukaan 120 eurosta 150 euroon. Urnahaudan hallinta-ajan jatkamisen hinta nousee esityksen mukaan samassa suhteessa urnahaudan lunastushinnan kanssa.

Maunulan uurnalehdossa kortteleissa 12, 14 ja 16 sekä Malmilla kortteleissa 82 C ja D on haudoilla valmiina muistokivet, jotka lunastetaan hautauksen yhteydessä haudan hallinta-ajaksi. Muistokiven hinnaksi esitetään 220 euroa (sis. alv. 25,5%).

Muihin maksuhinnaston kohtiin ei esitetä muutoksia.

Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimessa on jo tehty kustannustasoa hillitseviä toimia. Hautaustoimessa on esimerkiksi siirretty toteuttamaan

arkkuhaudankaivuu omana työnä kustannustehokkuuden vuoksi. Vuoden 2023 alusta hautaustoimessa toteutettiin organisaatiomuutos, jonka johdosta hautaustoimen työntekijät liikkuvat ja työskentelevät tarpeen mukaan eri hautausmailla ja osa hautausmaiden toiminnoista on pystytty yhdistämään.

Juridinen perusta

Helsingin seurakuntayhtymän tulee hautaustoimilain (457/2003) perusteella ylläpitää yleistä hautausmaata. Lisäksi saman lain mukaan Helsingin seurakuntayhtymä on velvollinen osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä Helsinki. Jos vainajalle ei kuollessaan ollut kotikuntalaisia tarkoitettua kotikuntaa, on velvollisuus hautasijan osoittamiseen sillä seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui. Myös ulkomailla asuneille suomalaisille, joiden viimeinen kotikunta ennen ulkomaille muuttoa oli Helsinki, on osoitettava hautapaikka. Velvollisuus osoittaa hautapaikka koskee kaikkia helsinkiläisiä riippumatta siitä, olivatko he kuollessaan seurakunnan jäseniä. Hautaustoimilaissa säädetään myös hautaustoimessa perittävistä maksuista, joiden perusteiden tulee olla samat kaikille. Maksut saavat olla enintään aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Haudan lunastusmaksuista päättää yhteinen kirkkovaltuusto (KL 3 luku 36 §) ja hautausmaksuista hallintosääntömme mukaan yhteinen kirkkoneuvosto.

Seurakuntien jäsenten maksamia kirkollisverovaroja ei tule käyttää hautaustoimen kustannusten kattamiseen. Kirkollisverotulot on käytettävä varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin kirkkolain (652/2023) 6 luvun 2 §:n mukaisesti.

Hautaustoimen kokonaiskustannukset tulee kattaa seurakuntatalouden saamalla valtionrahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla.

Laki valtionrahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (430/2015)

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain evankelis-luterilaiselle kirkolle rahoitusta hautaustoimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyviin laissa säädettyihin tehtäviin. Rahoitus maksetaan kirkon keskusrahastolle. Rahoituksen jakamisesta edelleen kirkon keskusrahastolta seurakunnille ja seurakuntayhtymille säädetään kirkkolaissa (KL 5:2). Rahoituksen käytöstä ja jakamisesta seurakuntatalouksille päättää vuosittain kirkolliskokous. Seurakunnalle jaettavasta summasta hautaustoimen laskennallinen keskimääräinen osuus on noin 80 %. Vuoden 2025 rahoitusleikkausten jälkeen se kattaa hautaustoimen kokonaiskustannuksista enää noin puolet, ja vuoden 2026 ja 2027 lisäleikkausten jälkeen osuus jäisi alle 45 %.

Sanastoa

-toimintatuotot

- korvauksia, myyntituloja, vuokratuloja, muita tuloja, sisäisiä tuloja
- maksutuloja

-toimintakulut

- palkkoja, aineita, tarvikkeita, palveluita, sisäisiä kuluja

-toimintakate

- toimintakulujen ja toimintatuottojen erotus

-kokonaiskustannukset (työalakate)

- toimintakate
- poistot
- jäljellä olevan tasearvoon laskettu korkokustannus
- tilinpäätöksessä tehtävät vyörytykset ja muut kustannusten kohdennukset

Valtion rahoituksen ja hautausmaksujen nykytila

Hautaustoimen laskennallinen keskimääräinen osuus seurakuntatalouksille jaettavasta valtion rahoituksesta on noin 80 %. Tällä hetkellä osuus kattaa hautaustoimen kokonaiskustannuksista koko Suomen tasolla enää noin puolet ja vuosien 2026 ja 2027 lisäleikkausten jälkeen osuus jäisi alle 45 %:n. Kirkkohallituksen yleiskirjeessä (33/2024) mainitaan, että sen jälkeen, kun valtio päätti leikata vuodesta 2025 alkaen valtionrahoitusta pysyvästi 19,6 milj. eurolla, on uudessa tilanteessa hautaustoimen maksutuotoilla katettava seurakuntatalouksien hautaustoimen kokonaiskustannuksista puolet. Kirkkohallituksen keräämien tietojen mukaan tilanne seurakuntatalouksissa on vielä kaukana tavoitetilasta.

Vuoden 2026 talousarvioluvuilla laskettuna Helsingissä hautaustoimen tuotot kattavat kokonaiskustannuksista 37 %. Tuotot ovat valtakunnallisesti jo nyt melko korkeat, sillä sellaisia seurakuntatalouksia, joiden maksutuottojen suhde on yli 30 % on vain 10 % Suomen seurakuntatalouksista. Nyt esitetyn korotuksen jälkeen maksutuottojen suhde kokonaiskustannuksiin olisi 40 %.

Tämän esityksen perusteella 80 %:n osuus valtion rahoituksesta ja hautaustoimen tuotot kattavat hautaustoimen kokonaiskustannukset, eikä kirkollisverotuloja käytetä hautaustoimen kuluihin. Kokonaiskustannuksiin lasketaan välittömien toimintatuottojen ja -kulujen lisäksi myös pääomakulut (poistot ja poistamattoman tasearvon korkokulut) ja kustannusten kohdentamiset. Esitys noudattaa hautaustoimilain säädöstä ja tilanne Helsingissä tulisi samalla olemaan Kirkkohallituksen tavoitetaso.

Muutoksia valtion rahoitukseen

Vuonna 2016 voimaan tulleeseen ev.lut. kirkon rahoituslakiin on tehty kolme muutosta. Ensin muutettiin vuodesta 2025 alkaen laisissa alun perin ollut rahoituksen 114 miljoonan euron summa pysyvästi 105 milj. euroon. Samalla lakiin tehtiin toinen muutos, joka koski indeksipykälää. Sitä muutettiin niin, että kuluttajahintaindeksin noususta vähennetään yksi prosenttiyksikkö. Kolmannella muutoksella rahoitusta leikataan vuosina 2026 ja 2027, kumpanakin vuonna 9,8 milj. euroa.

Vuonna 2024 rahoitus oli alkuperäisen lain mukainen ja indekseillä korottuneena 124,133 milj. euroa. Vuodesta 2025 alkaen määrä on lakimuutoksen mukaisesti 105,030 milj. euroa ja vuosina 2026 ja 2027 kumpanakin 95,651 milj. euroa. Vuodesta 2024 vuoteen 2026 rahoitus pienenee 28,5 milj. euroa (-22,9 %).

Kirkolliskokous päättää vuosittain rahoituksen käytöstä ja jakamisesta seurakuntatalouksille. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjausavustuksiin ja Kirjurin ylläpitokuluihin varataan vuosittain noin 10,8 milj. euroa ja loppuosa jaetaan seurakuntatalouksille erikseen päätetyn jakoperuseteen mukaisesti. Vuonna 2024 seurakuntatalouksille jaettiin 113,8 milj. euroa, vuonna 2025 94,2 milj. euroa ja vuonna 2026 84,8 milj. euroa.

Sen lisäksi, että valtionrahoituksen kokonaissumma ja myös seurakuntatalouksille jaettava summa pienenevät, kirkolliskokous muutti seurakuntatalouksille tapahtuvan rahanjaon perusteita vuodesta 2025 alkaen. Muutokseen liittyy kahden vuoden siirtymäkausi, jolloin puolet rahanjaosta perustuu aikaisempaan ja puolet uuteen jakotapaan.

Vuoteen 2024 saakka seurakuntatalouksien rahoitusosuus jaettiin kuntien asukaslukujen suhteessa. Vuodesta 2025 alkaen jaossa huomioidaan asukasluvun lisäksi vuosittain kunnassa kuolleiden ja seurakuntatalouden hautausmaihin haudattujen lukumäärät ja kulttuuriperintöomaisuuden ylläpidon indeksoitu kuluosuus. Helsingin seurakuntayhtymän osuudet rahoituksesta ovat olleet vuonna 2024 13,5 milj. euroa ja vuonna 2025 9,8 milj. euroa. Vuodeksi 2026 summa aleni

8,9 milj. euroon ja siirtymäkauden jälkeen vuonna 2027 summa alenee alustavan laskelman mukaan noin 7,5 milj. euroon.

Valtion rahoitus vuonna 2026, sen käyttö ja jakaminen seurakuntatalouksille

Vuodeksi 2026 valtion rahoituksen määrää korotetaan 0,421 milj. euron indeksitarkistuksella (+0,4 %) ja siihen tehdään 9,8 milj. euron ”määräaikainen vähentäminen verotuksen muutoksesta aiheutuvasta kirkollisverotuottojen kasvusta johtuen (Lisätoimet 2025) (BudjL)” (lähde: Valtion talousarvioesitys 2026). Tämän jälkeen valtionrahoituksen määrä vuonna 2026 on 95,651 milj. euroa. Asiasta päättää eduskunta joulukuussa valtion talousarviopäätöksen yhteydessä.

Kirkolliskokous päätti 5.11.2025 käyttää vuoden 2026 rahoituksesta yhteensä 10,880 milj. euroa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan omaisuuden ylläpidon tukemiseen ja Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön. Loppuosa 84,771 milj. euroa jaetaan seurakuntatalouksille vuonna 2024 päätetyn jakoperusteen mukaisesti.

Valtion rahoitus ja sen muutokset vuosina 2025 ja 2026 (taulukko)

Valtion rahoitus, milj. euroa	2025	2026
Valtion rahoitus ev.lut. kirkolle	105,0	95,7
<i>muutos meur</i>	-19,1	-9,3
<i>muutos-%</i>	-15,4 %	-8,9 %
Kirkkohallituksen käyttöön kulttuuriomaisuuden rak.avustuksiin ja Kirjurin ylläpitoon	-9,8	-10,9
<i>muutos meur</i>	-0,5	1,1
<i>muutos-%</i>	-4,9 %	11,2 %
Valtion rahoituksen jako srk-talouksille	95,2	84,8
<i>muutos meur</i>	-18,6	-10,4
<i>muutos-%</i>	-16,3 %	-10,9 %
Hsrky:n osuus valtion rahoituksesta	9,8	8,9
<i>muutos meur</i>	-3,8	-0,9
<i>muutos-%</i>	-27,9 %	-9,2 %
Hautaustoimen kokonaiskustannus, Hsrky	-11,3	-11,9
<i>muutos meur</i>	1,7	-0,6
<i>muutos-%</i>	-13,4 %	5,7 %
Toimintatuotot yhteensä *	4,0	4,4
<i>muutos meur</i>	-0,2	0,4
<i>muutos-%</i>	-5,0 %	10,4 %
80 % Hsrky:n valtion rahoituksesta	7,9	7,1
<i>muutos meur</i>	-3,0	-0,7
<i>muutos-%</i>	-27,8 %	-9,3 %
Hautaustoimen rahoituksen riittävyys	0,6	-0,4

* vuoden 2026 lukuun ei ole lisätty nyt esitettävää korotusta

Valtion rahoituksen muutosten vaikutukset hautaustoimen maksuihin Helsingissä

Vuosi 2025

Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimen maksutulot ovat vuoden 2025 talousarviossa 3,412 milj. euroa. Lisäksi muita tuottoja, kuten korvauksia, myyntituloja ja vuokratuloja, on 0,558 milj. euroa. Toimintatuotot ovat yhteensä 3,971 milj. euroa. Hautaustoimen kokonaiskustannus, joihin lasketaan mukaan pääomakustannus ja tilinpäätökseen tehtävät kustannusten kohdentamiset, on 11,3 milj. euroa. Toimintatuottojen osuus kokonaiskustannuksista on 35,3 %. Laskennallinen 80 %:n osuus valtion rahoituksesta ei riittänyt kattamaan kokonaiskustannuksia ja siksi hintoja korotettiin vuodeksi 2025. Valtion rahoitus Helsingin srk-yhtymälle on 9,8 milj. euroa.

Vuosi 2026

Vuodeksi 2026 valtion rahoituksen määrä Helsingin seurakuntayhtymälle vähenee 0,9 milj. euroa (–9,3 %) ja on noin 8,9 milj. euroa. Kirkkohallitus ilmoittaa tarkan summan joulukuussa.

Vuoden 2026 talousarviota valmisteltaessa ei vielä ollut tarkemmin tiedossa valtion rahoitukseen tehtävistä leikkauksista eikä kirkolliskokouksen päätöstä rahoituksen käytöstä ja jakamisesta.

Valmistelussa on päädytty periaatteeseen käyttää valtionrahoituksesta 80 % hautaustoimelle. Hautaustoimen kokonaiskustannus vuoden 2026 talousarvion mukaan on 11,9 milj. euroa. Toimintatuottoja on budjetoitu 4,4 milj. euroa. Valtion rahoituksen 80 %:n osuus on 7,1 milj. euroa. Tällöin hautaustoimen alijäämäksi jää 0,4 milj. euroa. Tämä tulee kattaa maksutuottoja korottamalla. Hautauksiin liittyvä hinnasto on valmisteltu siten, että laskennallisesti alijäämä tulee katetuksi.

On huomioitava, että vuoden 2026 hautausten määrää ei tiedetä etukäteen. Samoin poistojen ja kustannusten kohdennusten lopullinen määrä selviää vasta vuoden 2026 tilinpäätöksessä. Maksuhinnaston korotukset joudutaan kuitenkin tekemään etukäteen ja arvioitujen kustannusten ja määrien perusteella.

Vuosi 2027

Tilateen odotetaan muuttuvan edelleen vuonna 2027, koska silloin valtion rahoituksen jako viimeisen päätöksen perusteella seurakuntatalouksille jälleen muuttuu ja Helsingin seurakuntayhtymän osuus valtionrahoituksesta pienenee tämän hetkisten tietoihin perustuen noin 1,4 milj. euroa.

Olettamus perustuu sekä valtion talousarvioesityksessä mainittuun kahden vuoden tilapäiseen rahoituksen vähentämisen päättymiseen että kirkolliskokouksen vuonna 2024 tekemän jakopäätöksen, jossa siirtymäkausi päättyy vuonna 2026 ja uusi jakotapa tulee kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2027. Vuoden 2027 tilanne arvioidaan uudelleen kokonaisuudessaan ja tarkemmin syksyllä 2026, kun laskelmien pohjaksi tarvittava tieto vuoden 2027 valtionrahoituksen määrästä alkaa varmistua, vuoden 2025 tilinpäätös ja vuoden 2026 kulukehitys on käytettävissä ja hautausten määrä osataan paremmin arvioida.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Hautatoimen maksujen korotukset saattavat aiheuttaa erilaisia vaikutuksia ja riskejä kuten:

- Keskustelu ja kokemus maksujen paikallisesta epätasapuolisuudesta
- Kirkon jäsenyydestä koetun hyödyn heikkeneminen
- Pienituloisille aiheutuvat taloudelliset haasteet sekä mahdolliset kerranaisvaikutukset esim. diakonia-asiakkuuksien lisääntymisenä
- Hautaustapojen muutokset ja arvokkaan hautausmaakulttuurin rapautuminen.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hautaus-toimen päällikkö Teemu Kylmäkoski, teemu.kylmakoski@evl.fi, 09 2340 2760

Talouspäällikkö Pasi Perander, pasi.perander@evl.fi, 09 2340 2420

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi, p. 09 2340 2700